

LEKTOR: Audycje Kulturalne – w dobrym tonie.

MAGDALENA MISZEWSKA: Już pod koniec listopada w Warszawie wybrzmi muzyka m.in.: Pendereckiego, Góreckiego, Szymanowskiego, Dvořáka i Pärtä. Światowej sławy soliści i europejskie orkiestry wystąpią podczas I Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Europy Środkowo-Wschodniej EUFONIE. Organizatorem wydarzenia jest Narodowe Centrum Kultury. Bilety są już w sprzedaży, a szczegółowe informacje na temat programu znajdują się na stronie internetowej eufonie.pl. W tym odcinku Audycji Kulturalnych prezentujemy fragmenty konferencji prasowej, które mogą pomóc niezdecydowanym w wyborze koncertów. Swoje propozycje przedstawiają członkowie Rady Programowej Festiwalu, Mieczysław Kominek i Olga Smetanová.

MIECZYŚLAW KOMINEK: Zaczynamy oczywiście od najwybitniejszego żyjącego kompozytora współczesnego na świecie Krzysztofa Pendereckiego, koncertem specjalnym. Koncert w dniu 85-tych urodzin Krzysztofa Pendereckiego, który kończy tygodniowy festiwal urodzinowy, a my tym koncertem, specjalnym koncertem zaczynamy EUFONIE. Myślę, że to świetny, znakomity początek. Mamy 5 koncertów, właśnie symfonicznych. Na koncercie Krzysztofa Pendereckiego grać będzie Sinfonia Varsovia, a mamy jeszcze NOSPR, mamy Filharmonię Narodową, mamy Budapest Festival Orchestra z Ivánem Fischerem i Filharmonię Lwowską. Czyli Filharmonia Narodowa wykona III Symfonię, a solistką będzie Aleksandra Kurzak, dyrygentem, tak mamy zapowiedziane przynajmniej, Jacek Kaspszyk. Dotychczasowy dyrektor artystyczny Filharmonii – pan dyrektor Nowak albo potwierdzi albo zaprzeczy. Potwierdza. "III Symfonia" Góreckiego, nie powiedziałem, oczywiście, "III Symfonia" Góreckiego, Aleksandra Kurzak, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej i Jacek Kaspszyk. Zwrócę uwagę Państwa na koncert, który my nazywamy, trochę tak roboczo, Koncertem Wyszehradzkim. Może niektórzy z Państwa byli na podobnym koncercie w zeszłym roku podczas "Warszawskiej Jesieni" właśnie, to był koncert, na którym wykonane zostały 4, to były 4 prawykonania utworów napisanych przez młodych kompozytorów z krajów Grupy Wyszehradzkiej: Węgry, Słowacja, Polska i Czechy. W tym roku powtarzamy ten koncert, ale w bardzo specyficznym układzie. Mianowicie do zespołu, do Orkiestry Muzyki Nowej dojdzie zespół Wołosi i pewnie Państwo wiedzą co to jest. Oni będą improwizować na temat tych utworów współczesnych kompozytorów po swojemu, między utworami. Bardzo jestem sam ciekaw, jak to wypadnie. Myślę, że to będzie niezwykle interesujące, a Wołosi będą mieli swój autonomiczny koncert w nowym miejscu, w nowej sali Teatru Polskiego, to sala na 150 miejsc i tam będą Wołosi, a także koncerty muzyki elektronicznej. Ciekawe jak się to miejsce sprawdzi. Można by po kolei omawiać oczywiście wszystkie koncerty. Może jeszcze odpowiem na niezadane pytanie, dlaczego na koncercie Budapesztańskiej Orkiestry Festiwalowej grany będzie pierwszy koncert Beethovena. No nie jest Środkowa Europa, aczkolwiek, jeżeli przyjąć, że Beethoven jednak przynajmniej częściowo był Austriakiem, no to właściwie Europa Środkowo-Wschodnia, ale wcale nie zakładaliśmy, że to musi być wyłącznie region Europy Środkowej w sensie i wykonawczym, i kompozytorskim. Otóż pierwszy koncert Beethovena z Orkiestrą Budapesztańską będzie grał młody węgierski pianista. No niech Węgier, czyli nasz regionalista, niech pokaże jak tutaj u nas grają Beethovena. Podobnie trochę z koncertem Szymanowskiego i z Akiko Suwanai, koncert Szymanowskiego gra Japonka. No zobaczymy jak Japończycy grają muzykę środkowo-europejską. No i może to tyle takich bardziej szczegółowych uwag. Teraz chyba Olga

Smetanová.

OLGA SMETANOVÁ: Dziękuję, dzień dobry, I'm going to speak English because I think... Pozwolę sobie mówić po angielsku, bo nie mówię po polsku jeszcze dostatecznie dobrze. Przede wszystkim chciałabym podziękować Państwu wyboru na temat przewodni Festiwalu EUFONIE Muzyki Środkowej i Wschodniej Europy. To znakomita okazja, aby sprowadzić do Warszawy wielu znanych i inspirujących muzyków z regionu i nie tylko. Wielu muzyków i kompozytorów z Polski i Europy Środkowo-Wschodniej zdobyło już uznanie międzynarodowe i stało się wręcz ikonami historii muzyki, a także muzyki współczesnej. Aby to Państwu zilustrować pozwolę sobie podkreślić kilku wykonawców, kilka wydarzeń, które odbędą się podczas Festiwalu EUFONIE. Arvo Pärt, najbardziej uznany kompozytor estoński, w tym roku obchodzi swoje 83. urodziny. Jego muzyka została na Festiwal dobrana w taki sposób, aby przedstawić jego najbardziej ikoniczne dzieła z lat 70-tych: "Fratres", 80-tych: "Te Deum", a także najnowsze w postaci "Lamentu Adama". Ogromnie się cieszymy, że mistrz Pärt potwierdził swoją obecność na Festiwalu EUFONIE i będzie obecny w Warszawie bardzo krótko po otwarciu nowego budynku Centrum Kultury jego imienia. Budynek ten zostanie otwarty 17 października 2018 w Laulasmaa, na pięknym półwyspie w otoczeniu pięknej przyrody, lasów sosnowych, w pobliżu morza. Koncert odbędzie się 25 listopada w Sali Rotunda. Chór i Orkiestra Kameralna Estońskiej Filharmonii z Tallina wykona utwór pod batutą Tõnu Kaljuste. Dzień później odbędzie się ceremonia przyznania Arvo Pärtowi doktoratu honoris causa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina.

MIECZYŚLAW KOMINEK: Sala Rotunda, to oczywiście Galeria Porczyńskich.

OLGA SMETANOVÁ: Drugi koncert, o którym chciałabym Państwu powiedzieć, zostanie wykonany przez 2 kwartety, Zemlinsky i Pražák, które zostały zaproszone specjalnie, aby wykonać oktet smyczkowy George'a Enescu. Oba kwartety są znakomitymi przykładami czeskiej tradycji smyczkowej. Kwartet Zemlinsky nosi nazwisko austriackiego kompozytora, dyrygenta i nauczyciela Alexandra Zemlinsky'ego, który wniósł ogromny wkład w czeską, niemiecką i żydowską kulturę, to podczas jego 16-letniego pobytu w Pradze. Ten dorobek do tej pory był niedoceniany. Od 2005 roku kwartet utrzymuje szczególne związki z fundacją Alexandra Zemlinsky'ego w Wiedniu. Oprócz utworów Enescu, kwartety wykonają również utwory Stanisława Moniuszki i Romana Bergera. Romana Bergera, którego "Pesničky zo Zaoľžia" – "Pieśni zaoziańskie", inspirowane są pieśniami tradycyjnymi, ludowymi z regionu Śląska. Roman Berger to znakomity przykład wspólnego dziedzictwa kulturowego, muzycznego Słowacji i Polski. Te utwory zostały wykonane specjalnie na rocznicę Klubu Polskiego na Słowacji w roku 2004 i zostały zamówione przez Słowacką Orkiestrę Kameralną Bohdana Warchała. Ten koncert z kolei odbędzie się 29 listopada w Teatrze Polskim o godzinie 19:30.

MIECZYŚLAW KOMINEK: Muszę zwrócić uwagę, że przy okazji Romana Bergera była mowa o tradycji śląskiej, ale to nie jest Śląsk Górny, ani żaden inny, to jest Śląsk Cieszyński, czyli właściwie Beskid Śląski.

OLGA SMETANOVÁ: Muzyka czeska będzie również reprezentowana w postaci koncertów słynnej Budapesztańskiej Orkiestry Festiwalowej pod batutą Ivána Fischera. Znakomite wystąpienia tej orkiestry zyskały jej sławę zarówno w regionie, jak i na skalę międzynarodową.

Orkiestra wykona utwory zarówno Antonína Dvořáka, ale również mniej znanego węgierskiego pianisty Zoltána Fejérvári. Zostanie wykonany koncert fortepianowy C-dur Beethovena wraz z orkiestrą, a także utwory Béli Bartóka, Leoša Janáčka i Zoltána Kodály. Koncert Budapesztańskiej Orkiestry Festiwalowej odbędzie się 1 grudnia.

MAGDALENA MISZEWSKA: **Materiał przygotowała Magdalena Miszewska.**

LEKTOR: Audycje Kulturalne – w dobrym tonie.